

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Netwerkkart 23 Onderwijs

23 Onderwijs

versie 2018

Crisistypen	• ongeval of ramp• aantasting openbare orde• geweldsincident• zedenincident• suïcide• bedreiging continuïteit
Bevoegd gezag	• bevoegd gezag onderwijsinstelling• burgemeester of voorzitter veiligheidsregio• politie/Openbaar Ministerie• minister van VWS• minister van OCW
Soorten maatregelen	• ongevallen- en rampenbestrijding• handhaving openbare orde• optreden bij een geweldsincident, zedenincident, suïcide• maatregelen bij een ernstige infectieziekte, waaronder het sluiten van onderwijsinstellingen• maatregelen voor de centrale eindtoets en het centraal examen

Typen dreigingen

- Een onderwijsinstelling kan getroffen worden door onder meer:
 - een ongeval of ramp, hetzij in de instelling zelf, hetzij buiten de instelling met gevolgen voor de instelling (zoals een overstroming of gifwolk)
 - aantasting van de openbare orde, hetzij door ongeregelheden in de instelling zelf, hetzij door problemen buiten de instelling met gevolgen voor de instelling (zoals rellen in de omgeving van een school)
 - geweld, zoals een geweldsincident in een instelling of een geweldsincident in de omgeving van de instelling
 - seksuele intimidatie/geweld jegens minderjarige leerlingen door een persoon die voor de school met taken is belast, hetgeen tot maatschappelijke onrust kan leiden
 - suïcide van een leerling, hetgeen zeer ontwrichtend kan zijn voor een schoolgemeenschap
 - een ernstige infectieziekte die een bestuurlijke interventie vereist
 - een bedreiging van de continuïteit van het onderwijs, hetzij door een oorzaak buiten de instelling (zoals een ramp, evacuatie, sluiting vanwege een infectieziekte), hetzij door een oorzaak die in de sector zelf ligt (zoals een staking).

Bevoegd gezag op het gebied van openbare veiligheid en sociale veiligheid (safety & security)

- Een onderwijsinstelling in het primair onderwijs heeft een zorgplicht inzake de veiligheid van haar leerlingen.
- Een onderwijsinstelling (primair en voorgezet onderwijs) dient een veiligheidsbeleid te voeren en te beschikken over een veiligheidsplan. Aan onderwijsinstellingen zijn echter geen specifieke bevoegdheden op dit terrein toegekend anders dan hetgeen is voorgeschreven in de generieke wetgeving ten aanzien van veiligheid (arbeidsomstandigheden, brandveiligheid, milieu).

- Ten aanzien van ongevallen, rampen en handhaving van de openbare orde, ligt het gezag bij de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio, zie de *Bestuurlijke Netwerkkarta rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde*.

De burgemeester kan dus een dubbelfunctie vervullen, aangezien hij tevens deel kan uitmaken van het bevoegd gezag van een openbare school (BenW).

- Bij een geweldsincident ligt het gezag bij politie en Openbaar Ministerie, zie de *Bestuurlijke Netwerkkarta justitie algemeen*.
In het geval van seksuele intimidatie/geweld jegens minderjarige leerlingen door een persoon die voor de school met taken is belast, zijn overleg door het bevoegd gezag van de onderwijsinstelling met de vertrouwensinspecteur en aangifte voorgeschreven.
- In het geval van suicide treft de school zelf maatregelen, gericht op het voorkomen van imitatiegedrag.
- Het gezag bij de bestrijding van infectieziekten ligt deels bij de burgemeester en deels bij de minister van VWS en de voorzitter veiligheidsregio:
 - de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio kan maatregelen treffen inzake gebouwen, terreinen (sluiten) en vervoermiddelen (gebruik, verbod betreden), gebouwen, goederen en vervoermiddelen (ontsmetten), waren (vernietigen). Op grond hiervan kunnen onder meer onderwijsinstellingen worden gesloten en evenementen worden afgelast
 - de minister van VWS kan aan een burgemeester of voorzitter veiligheidsregio een opdracht geven.

Zie verder de Bestuurlijke Netwerkkarta infectieziekte.

Continuïteit van het onderwijs

- Voor het geval door onvoorziene omstandigheden de centrale eindtoets en het centraal examen niet op reguliere wijze kunnen worden afgenomen, zijn de volgende voorzieningen getroffen:

- Bij de centrale eindtoets in het primair onderwijs heeft het bevoegd gezag van de onderwijsinstelling de bevoegdheid om maatregelen te treffen, in overleg met de toetsaanbieder, indien door onvoorziene omstandigheden de centrale eindtoets niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen.
- Voor speciaal (basis)onderwijs zal op termijn hetzelfde gaan gelden als bij het primair onderwijs, vanwege invoering van de centrale eindtoets.
- Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in een of meer vakken aan een of meer scholen van voortgezet onderwijs of in het beroepsonderwijs een of meer onderdelen van een of meer beroepsopleidingen niet of niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de minister van OCW hoe moet worden gehandeld.
- De minister beschikt *niet* over een geschreven bevoegdheid op grond waarvan hij bij lesuitval in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs of beroepsonderwijs als gevolg van een calamiteit tijdelijk het minimum aantal lessen kan aanpassen.
- In het hoger onderwijs treffen instellingen zelf de nodige maatregelen in het geval van verstoring van onderwijs en examens als gevolg van een crisis.

Ondersteuning van scholen

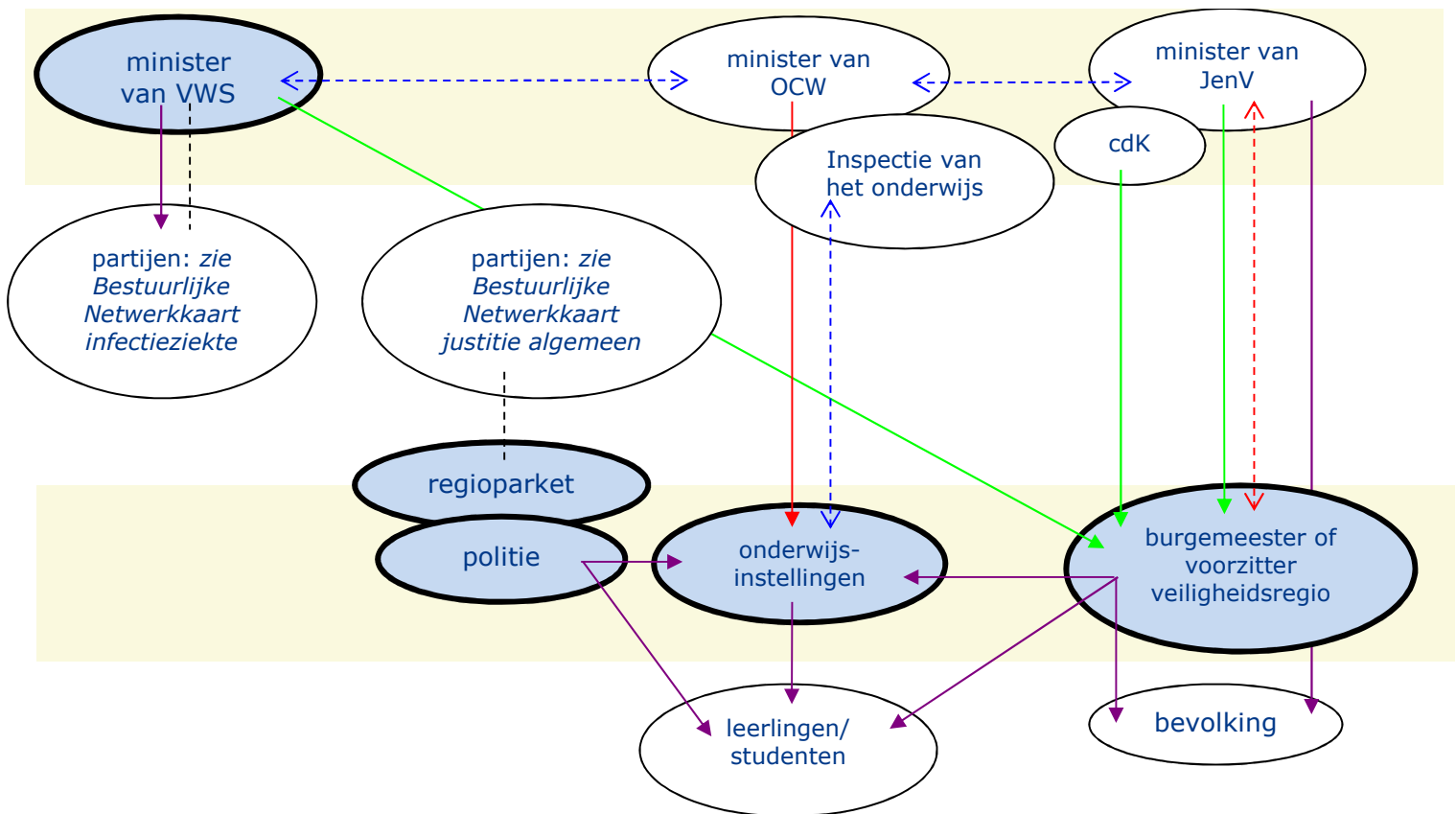
- KPC Groep en Stichting School en Veiligheid geven draaiboeken, actielijsten en scenario's uit voor calamiteiten en incidenten (*schoolveiligheid.nl*)
- In opdracht van OCW heeft de Stichting School & Veiligheid samen met de KPC Groep een calamiteitenteam dat kosteloos ondersteuning kan bieden zowel tijdens en na een incident of calamiteit, als bij de voorbereiding daarop. Dit calamiteitenteam is beschikbaar voor het primair en voortgezet onderwijs, als ook voor het MBO.

infectieziektebestrijding

**functionele ketens
justitie**

onderwijs

algemene keten

- - - - - → Informatie en afstemming
- - - - - → Bijstand
- - - - - Internen lijnen
- — — — — → Maatregelen jegens bevolking/bedrijven (veiligheid en beveiliging/*safety & security*)
- — — — — → Bestuurlijk toezicht, tevens onderlinge informatie
- — — — — → Maatregelen OCW voor het onderwijs (t.a.v. centraal examen) met uitzondering van hoger onderwijs

NB Voor OCW zijn geen rijksheren aangewezen.

Colofon

Titel: Bestuurlijke Netwerkaarten Crisisbeheersing
Datum: Mei 2018
Status: Definitief
Versie: Zevende druk
Auteurs: Merijn ten Dam
Projectleider: Oscar Koebrugge
Omslag: Rob Kruitwagen
Copyright: IFV en provincie Noord-Holland
Eindverantwoordelijk: IFV, afd. Onderzoek en kennisdocumenten

Alle rechten voorbehouden. Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld. Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout of onzorgvuldigheid, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
T 026 355 24 00
www.ifv.nl

Instituut Fysieke Veiligheid

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) draagt bij aan een veilige samenleving door het versterken van de veiligheidsregio's en hun partners bij het professionaliseren van hun taken. Wij ontwikkelen en delen relevante kennis, wij hebben expertise voor het verwerven en beheren van gemeenschappelijk materieel en wij adviseren de betrokken besturen.

Ons motto hierbij is: signaleren en verbinden.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
026 355 24 00
www.ifv.nl